

Nepriklausoma LITHUANIA

INDEPENDENT LITHUANIA

Authorized as second class mail, Post Office Dept., Ottawa

Už išlaisvinimą Lietuvai!
Už ištikimybę Kanadai!

FOR LIBERATION OF LITHUANIA!
FOR LOYALTY TO CANADA!

Nr. 18 (84)

KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1948 M. SPALIO (OCTOBER) MĖN. 8 D.

PRICE 10c.

VIII METAI

BERLYNAS SAUGUMO TARYBOJE

Spalių mėn. 5 d., po aštrių ginčų ir griežto Sovietų prieštaravimo, devyniais balsais prieš du (Rusija ir Ukraina) buvo nutarta Berlyno klausimą svarstyti Saugumo Taryboje. A. Višinskis tuoju pat pareiškė, kad Rusija boikotuos Tarybos debatus tuo klausimu. Visai panašų pareiškimą padarė ir Ukrainos delegatas D. Manuilsky. Šį kartą Sovietų delegatų boikotas reiškiasi tik nedalyvavimu diskusijose, kadangi posėdžiuose jie dalyvauja.

Tuo būdu Berlyno krizis, po ilgų derybų Maskvoje ir Berlyne, perkeltas į Jungtinių Tautų institucijas. Nėra abejojimo kad rusų tėzė bus pasmerкта, tačiau kad dėl to pasikeistų rusų politika Berlyne, maža vilties.

Rytų ir Vakarų susikirtimas Berlyne vis dar aštrėja. Berlyno savivaldybės rinkimai rusų sektoriuje atšaukti. Transporto lėktuvų, gabenančių maistą, judėjimas nuolat trukdomas nesibaigiančiais Raudonosios Armijos manevrais. Pranešama apie didelį rusų kariuomenės judėjimą ir naujus sustiprinimus tarp Berlyno ir Baltijos jūros. Rusų spaudimas Vienoje grėsia paversti ją antruoju blokuojamu miestu.

UNO TREČIOJO KARO ZENKLE

Vyksta viena iš dramatiškiausių Jungtinių Tautų sesijų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į Paryžių, kur sprendžiamas karo ar taikos klausimas. Tačiau jau pačios pirmosios Didžiųjų kalbos tą praraja, kuri skiria Vakarus ir Rytus, tik dar labiau išryškino ir naujo karo grėsmę dar labiau padidino.

Sovietų delegatas A. Višinskis savo kalboje apkaltino Ameriką ruošiant atominį karą prieš Sovietų Sąjungą ir "naująsias demokratijas". Šalia negirdėtų ginklavimosi lenktynių ir planų užpulti Sovietus, Amerika stiprinanti prieš ją vakarų Europą ir atstatanti Vokietiją. Už naujo karo ruošimą esą atsakingi Amerikos karo vadai, kaip pav. krašto apsaugos ministras J. Forrestal, admiralas W. D. Leahy, Armijos ministras Kenneth Royall ir kiti.

Amerikos užsienių reikalų ministras G. C. Marshall savo kalboje nurodė, kad dabartinė generacija grąšinama nauju karu. Jis kaltino tautas, kurių užsibarikadavo nuo likusio pasaulio ir paneigė laisvės principus. Berlyno klausimas būsiąs perduotas Jungtinėms Tautoms. Jis įspėjo, kad "Būtu labai tragiška, jei kitų kantrybė būtų paskaityta silpnybe".

Aštriausiai puolė rusus D. Britanijos užsienių reikalų ministras E. Bevin. Jis, apkaltindamas Sovietų Sąjungą sukta politika, pareiškė, "kad, jeigu neapskaičiuojama naujo karo katastrofa nusileis ant mūsų, tai už tai bus atsakinga tik viena vienintelė didžioji valstybė". Jis pabrėžė, kad Brita-

Dabartiniai bandymai spresti atskirus pokarinės Europos, o ypač Vokietijos, klausimus, pasmerkti nepasisekimui, kadangi Rytai ir Vakarai negali susitarti dėl pagrindinių problemų taikaus išsprendimo.

300 MILIJONŲ PASKOLA

Iš Kanados Britų ūkio ministras Stafford Cripps nuvyko į Jungt. Amerikos Valstijas. Jis pareiškė Washington, kad Britanija numato pasirašyti su Amerika 300 mil. dol. paskolą, už kurią būtų perkamos mašinos Ankljos pramonei atstatyti ir sumoderinti. Paskola įeity į Europos Atstatymo Programos sumas (Marshallio planą).

NERAMUMAI VOKIETIJOJ

Vokiečių spauda praneša, kad 5000 specialios sovietų policijos, sunkiai ginkluotos kulkosvaidžiais ir granatsvaidžiais išsiuntinėta po Brandenburgo provinciją raminti neramumus. Policija specialiai apmokyta, padalinta į vienetus po 300 vyrų ir paskirstyta į atskirus provincijos miestus.

PRANCUZIJA SUSVYRAVO

Prancūzijos vidujiniai sunkumai jau kelintą kartą ryškiai pastebimi stiprinant Vakarų Europos valstybių bloko apsaugą. Neseniai visų krašto apsaugos ministrų buvo svarstomas Paryžiuje bendros apsigynimo politikos klausimas ir pastovios priemonės

Maršalas Montgomery, Britų Imperijos Štabo viršininkas, dabar pakviestas visų penkių Vakarų Europos bloko kraštų ginkluotų pajėgų vadu.

džiauja grynai regionalinės sąjungos, kaip pav. Vakarų bloko karo ministrai, tenpat ruošiamą apsigynimo planą būsimo karo atveju ir t.t.

Niekad per šiuos paskutinius metus taip realiai nebuvo juntama trečiojo karo grėsmė, kaip dabartinėje Jungtinių Tautų sesijoje.

jam įgyvendinti. Apsigynimo centras ir jo vadovybė — Londone. Prancūzija pradžioje sutiko, o paskui susvyravo ir iškėlė rimtų abejojimų dėl to plano įvykdymo.

Svarbiausia Prancūzijos vyriausybės silpnumo priežastis — stiprus komunistų ir De Gaulle šalininkų spaudimas. Komunistai turi apie 30 proc., o De Gaulle net iki 40 proc. pritarėjų. Komunistai dėl suprantamų priežasčių yra priešingi bet kokiai Vakarų Europos stiprinimo politikai, o De Gaulle skelbia, kad Europos gynimo centras turi būti ne Londone, bet Paryžiuje. Be to, daugelis tikėjosi, kad prie Vakarų Europos bloko jau dabar aktyviai prisidės Jungt. Amerikos Valstijos ir kad joms, o ne Anglijai, atiteks vadovaujanti rolė Vakarų Europos apsaugoje.

Tačiau paskutinėmis žiniomis prisidėjimas prie Vakarų Europos bloko Amerikos ir Kanados vyriausybių jau svarstomas. Tada labai sustiprėtų Europos padėtį ir teigiamai atsilieptų į Prancūzijos negalavimus.

Toronto lietuvių šokėjų grupė atlieka tautinį šokį "Linagėlė" Tautų Festivalio metu Kanados Tautinėje Parodoje, Toronte.

MARGARINAS TEISME

Spalių 8 d. pasibaigė margarino byla aukščiausiam Kanados teisme. Sprendimo laukama sekančią savaitę.

Buvo sprendžiama ar dar galioja įstatymas, draudžias importuoti margariną, išleistas prieš 62 metus.

Juo norėta apsaugoti žmonių sveikatą, tačiau dabar ji vartoja milijonai žmonių ir nė vienas dėlto nėra susirgęs.

SUVARŽYMAI UŽSIENIECIAMS

Sovietai uždraudė užsieniečiams be leidimo keliauti toliau, kaip 50 km. nuo Maskvos. Šis draudimas liečia ir diplomatinį personalą.

Kanados vyriausybė pareikalavo iš savo pasiuntinio Maskvoje smulkesnių informacijų. Jeigu paaiškėtų, kad tas suvaržymas siektų taip toli, kad trukdytų pasiuntiniui atlikti savo pareigas, tai būtų svarstomas pasiuntinio atšaukimo klausimas.

Galimas daiktas, kad iš Sovietų diplomatinio personalo Kanadoje taip pat gali būti pareikalauta kiekvienu išvykimo toliau nuo savo rezidencijos atveju, pranešti atatinamiems Kanados organams.

SACHSENHAUSEN DIRBA

BERLYNAS. "Neue Zeitung" praneša, kad garsiajame nacių Sachsenhauseno lageryje per pirmus sovietų okupacijos metus mirė 1.500 vokiečių. Jie buvo palaidoti masiniame kape. Rusai bandė likviduoti kapo, esančio miške, žymes, bet be pasisekimo.

Dažni pranešimai apie sovietų zonos koncentracijos lagerių aukštą mirtingumą yra rusų nepaneigiami.

DREW PROGRESISTŲ KONSERVATORIŲ VADAS

Ontarijo provincijos ministras pirmininkas George Drew Progresistų Konservatorių konvencijoje, Ottawoje, buvo išrinktas nujuoju paartijos vadu.

UŽGIRIA TREMTINIUS

"The Sudbury Daily Star" šio mėn. 1 d. numeryje savo vedamajame energingai puola komunistų pastangas diskredituoti tremtinius atvykusius į Kanadą darbu. Laikraščio teigimu, Kanados kasyklos jau turi 2.300 darbininkų iš Vokietijos ir paprasė atgabenti dar 700. Jie esą ne tik geri darbininkai, bet ir sparčiai ruošiasi tapti gerais Kanados piliečiais. Nors ir sunkiai dirbdami, daugelis lanko anglų kalbos kursus, progresuoja darbe ir greitai prisitaiko prie šio krašto gyvenimo sąlygų.

IR VĖL FRANKO

Spalių mėn. 8 d. naktį G. Marshall iš Paryžiaus išskrido į Washingtoną, kur turės svarbų pasitarimą su prezidentu Trumanu.

Iš gerai informuotų slouknių pranešama, kad ryšium su naujo karo grėsme galinti pasikeisti Jungtinių Tautų politika Ispanijos atžvilgiu.

SOVIETAI ATMETA

Sovietai atmets Kanados Atominės Energijos Kontrolės Planą

Sovietai Jungtinių Tautų Politinėje Komisijoje atmetė Kanados pasiūlytą Atominės energijos planą, pagal kurį turėtų būti pirmiausia padaryta tarptautinė inspekcija turimi jos atsargų ir įrengimų, po to sudaryta tarptautinė atominės energijos kontrolė ir uždraustas atominų bombų gaminimas.

Sovietai nepritaria inspekcijai. Jie reikalauja tuoju sunaikinti atominų bombų atsargas, uždrausti atominį karą ir tik tada įvesti Atominės energijos kontrolę. Jie užginčijo, kad Amerika turi atominų bombų monopoliją, duodami suprasti, kad jų turi ir Sovietų Sąjunga.

luoti, išduoti atominės paslaptis ir tik tada kalbėtis apie kontrolės įvedimą.

KALENDORIUS 1949 M

Numatomas išleisti Kanados lietuvių kalendorius 1949 m.

Jei kas turėtų informacinės medžiagos apie Kanadą, jos geografinės, ūkinės, socialinės, darbo ir kt. sąlygas arba atitinkamų straipsnių, naudingų Kanados lietuviams, prašoma kuo skubiausiai prisiųsti "N. Lietuvos" adresu.

Kadangi laiko liko nedaug, tai visi straipsniai turi pasiekti redakciją ne vėliau š.m.

KANADOJE IR PASAULYJE

LANKYSIS BRAZILIJOS LIETUVIAI

Rugsėjo 20 d. iš Santos į JAV išvyko skaitlinga Brazilijos pramonininkų ekskursija. Pakeliui apsistojo Rio de Janeiro ir Recife. New Yorką pasieks spalio 4 d. Spalio 10 d. išvyks į Kanadą — lankysis Montrealyje, Quebec, Ottawoje, Toronte. Spalio 17 aplankys Niagaros krotlius ir grįžus į JAV, spalio 18-20 bus Detroit, Chicago lankys 21-22, Washington — 22-25, Philadelphia — 27, vėl grįš į New Yorką 28, o iš čia lapkričio 4 d. išplauks į Braziliją.

Ekskursijoje dalyvauja tarp šimto Brazilijos industrijos atstovų ir Kazimieras Naruševičius, S. Paulo priemiestyje Vila Bela esamo stambaus geležies išdirbinių fabriko "Industria Casimiro Naruševičius" savininkas.

Greta bendrų ekskursijos tikslų susipažinti su JAV industrija, K. Naruševičius turės ir grynai savų. Jis nori pasimatyti su giminėmis. JAV turi dėdes Kazimierą ir Motiejų Naruševičius, Kanadoje — pusbrolių Aleksą Naruševičių. Nori susitikti su jais. Ir, kiek laikas ir apyvartos leis, stengtis pažinti Amerikos ir Kanados lietuvių, jų ekonominę progresą ir kultūrinę veiklą. Politika, kaip pareiškė redakcijoj per atsisveikinimo vizitą, visai nedomina.

("Zinios")

VANCOUVER

Ruošia susipažinimo vakarą

Š.m. rugsėjo mėn. 19 d. įvyko K.L.T. Vancouverio skyriaus susirinkimas. Nors Vancouveryje lietuviai gyvena labai išsisklaidę, be to kaip tik pasitaikė labai gražus oras, bet daug kas atsisakė nuo išvažiavimų, o atvyko į susirinkimą. Tokiu būdu skyrius net septyniais nariais padaugėjo ir susilaukė daug susidomėjusių, kurie, reikia tikėtis, ateityje irgi prie skyriaus prisidės.

Susirinkimo metu, skyriaus išdininkas J. Urbonas padarė pranešimą apie lietuviškos spaustuvės steigimą Montrealyje. Po jo pranešimo sekan tieji susirinkimo dalyviai nupirko po vieną šėrą: St. Borus, A. Ivanauskas ir F. Balchunas. Pasižadėjo iki spalio mėn. po vieną šėrą nupirkti: E. Smilgys, J. Macijauskas, J. Janelūnienė, D. Daunytė ir Pr. Judickas.

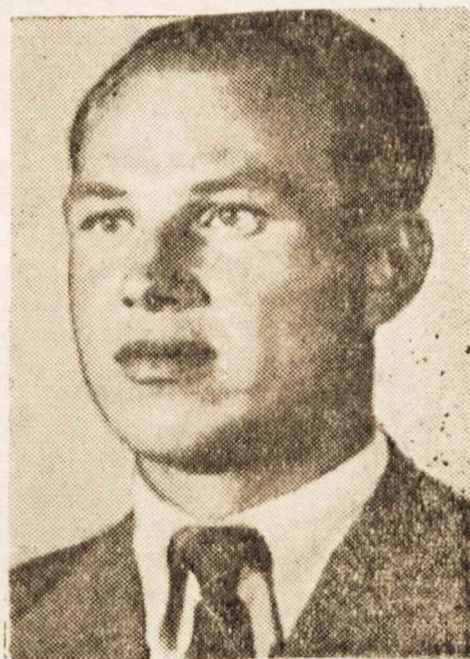
Su malonumu tenka pastebėti, kad E. Smilgys, būdamas su nemaža šeima ir vos aštuntas mėnuo Kanadoje, per tą laiką įsigijęs namą išsimo-kėjimui, vieną kambarį užleido K.L.T. skyriaus susirinkimams. Jis taip pat pirmas padarė pasižadėjimą nupirkti vieną šėrą.

Taip pat nupirko po vieną šėrą J. Macijauskas, kuris tik šeši mėnesiai Kanadoje ir per tą laiką įsigijo ūkėlį prie Vancouver ir D. Daunytė, kuri tik prieš tris mėnesius atvyko namų ruošai ir nuolat šelpia paliktus Vokietijoje tėvelius.

Pasirodo, Vancouverio lietuvių, nors ir toliausiai nuo lietuviškų centrų Kanadoje gyvenamų, lietuviškos reikalus visa širdimi atjaučia ir net paskutinį centą aukoja.

Susirinkimo metu nutarta spalio mėn. 9 d. surengti Vancouverio lietuvių kolonijos vardų susipažinimo vakarą, kuris įvyks 29th Ave ir Main St. kampo svetainėje.

SIURPUS IVYKIS

Paris, Ont., lietuviai pergyveno šurpią tragediją. Antanas Virbickas, 38 m., dirbęs kaip stalius Brantforde, Ont., pirsosi Stasei Stonkutei, dirbusiai ligoninėje. Paskutinius du mėnesius A. Virbickas atkakliai siekė St. Stonkutės rankos, bet ši nutarusi už jo netekėti. Jų meilės romanas prasidėjęs dar Vokietijoje DP stovykloje.

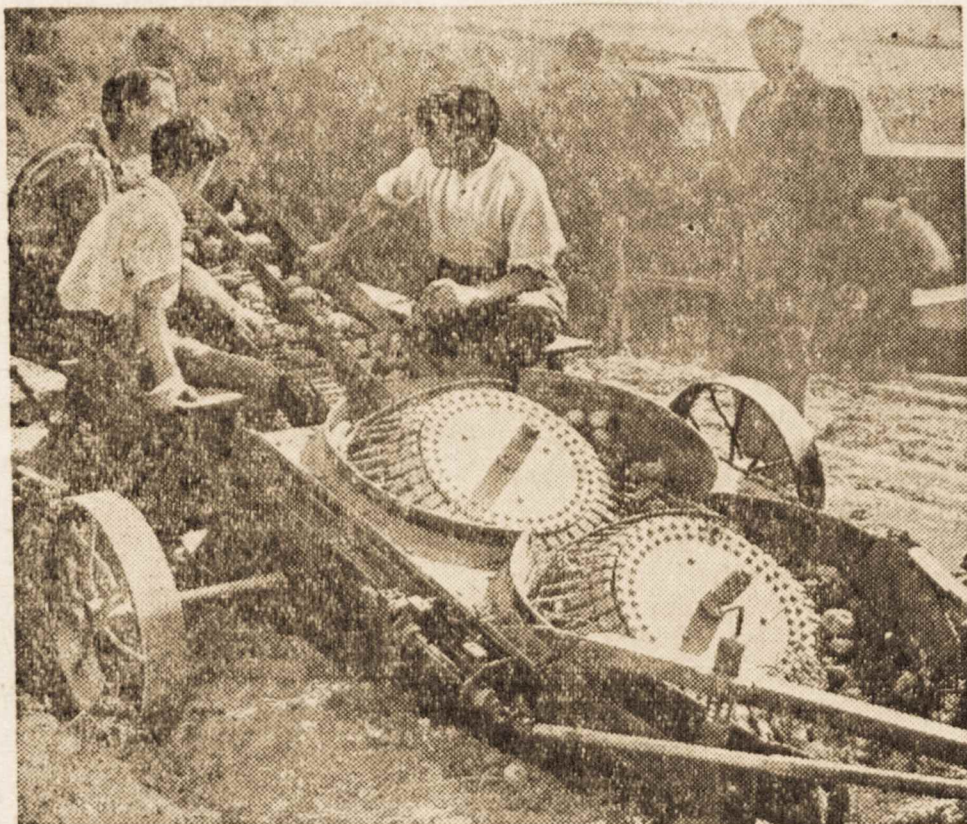
Rugsėjo mėn. 23 d. A. Virbickas įėjęs į Stasės Stonkutės kambarį, kuri, kaip pasakoja su ja gyvenusi Eugenija Stasiukevičiūtė, jį pamačiusi, šokusi atgal prie lovos išskėsdama rankas. Tada jis iš-

traukęs revolverį ir šovęs į ją. Po to, jis atsukęs revolverį į save.

Stasė Stonkutė, 33 metų, mirė vietoje, o A. Virbickas po šešių valandų ligoninėje.

Laidotuvės įvyko Brantford, Ont., rugsėjo mėn. 25 d. 11 val. ryto dalyvaujant kun. Tadaraukui iš Hamilton, Ont.

7000 I AMERIKA

Paveiksle anglų sukonstruktoria nauja bulviakasė mašina, kuri bulves surenka iš žemės ir supila stačiai į maišus.

National Employment Service gavo iš Jungtinių Amerikos Valstybių 7.000 darbininkų pareikalavimą Maine valstijos bulvių derliui nuimti. Tai didžiausias vienkartinis darbininkų pareikalavimas per paskutinius 7 metus.

Numatoma 4.800 darbininkų surinkti iš Quebeco provincijos ir Amerikos pasienio kaimų darbininkų, 1.600 iš Quebeco miestų ir 600 iš New Brunswick provincijos. Apskaičiuojama, kad tie 7.000 darbininkų derliaus nuėmimo metu uždirbs \$1.700.000.

Darbininkų surinkimo ir perkėlimo schemą tvarkys the National Employment Service.

zacių atstovus ir visuomenės veikėjus: kun. Ažubalį, Norkų, Tanulėną, Radvilą, Monkienę, Jokubėną ir Frenzelį.

Atidarymo kalbą pasakė ir šventei pritaikyta paskaita skaityta komiteto pirmininkas Steponas Jakubiukas. Jakubiukas savo paskaitoje "Lietuvių tautos kelias į nepriklausomybę" apžvelgė Vytauto Didžiojo Lietuvos galybę ir dabartinę lietuvių tautos tragediją.

Po to Stepono Jakubiuko pasiūlyta ir 400 lietuvių vienin-gai priimta protesto rezoliucija. Rezoliucijoje protestuojama prieš neteisėtą Lietuvos okupavimą, prieš smurtą, prieš brutalių lietuvių tautos naikinimą ir prašoma užtarimo sustabdyti lietuvių tautos naikinimą ir pašalinti iš Lietuvos okupacines bolševikų pajėgas ir duoti lietuvių tautai laisvą

Trumpos Zinios

Virš 5 mil. darbininkų sustreikavo Prancūzijoje protestuodami dėl pakeltų mokesčių ir pakilusių pragyvenimo kainų.

* * *

Kad užtikrinti kanadiečių aprūpinimą sviestu Kanados vyriausybė sudarė sutartį su Danija ir Australija pirkti iš jų 15 milijonų svarų sviesto.

* * *

USA įteikė rusams protestą dėl rusų priešlėktuvinės artillerijos šaudymo oro koridoriuje, kuriuo vyksta oro transportas į blokuojamą Berlyną.

* * *

Australų komunistų vadas Gilbert Burns bus teisiamas kaip valstybės išdavikas pagal Australian Crimes Act. Jis viešojoje kalboje pareiškė, kad australai komunistai kovosią už SSSR, jeigu rusai pradėtų karą su USA ir britais.

* * *

20.000 čekų jau yra pasprukę iš komunistų užvaldytos Čekoslovakijos.

* * *

Lenkų karo atašė Vašingtone atsisako grįžti Lenkijon. Jis pareiškė, kad lenkų armija yra kontroliuojama sovietų kari-

ninkų. Politinės partijos esančios likviduotos ir dabar puolama paskutinė nepriklausoma instancija — Bažnyčia.

* * *

Polyomyelito epidemija Kanadoj pamažu plinta. Albertos provincijoje jau užregistruota 261 susirgimas, mirė 11, Manitobos prov. 93, praeitais metais 544.

* * *

Tito laimingai išvengė atentato: buvo užminuotas tiltas, per kurį jis turėjo pravažiuoti jam lankantis Dalmatijoje.

* * *

Graikų partizanų vadas Markos sužeistas ir gydomi Tiranijoje (Albanijos sostinė) karo ligoninėje.

* * *

SSSR protestuoja prieš suomių šaulių klubus, kurie daro šaudymo pratimus.

* * *

Grenlandijoje rasta sluoksniai švino ir urano rūdos, kuri turi didelį radio-aktyvumą.

* * *

Burmos sukilėliai nukerta savo žuvusiems kariams galvas ir jas nusineša, kad lavonai nebūtų pažinti.

* * *

Gaisrai Quebec 1947 metais padarė nuostolių 17 mil. dol. sumai.

* * *

Vašingtone gaunami slapsti pranešimai rodo, kad pietryčių Azijos Kominformas veikia. Jo centras yra Siamo sostinėje Bangkoke, SSSR pasiuntinybėje. Jo veikla apima Siamą, Burmą, Malajus, Indokiniją ir Olandų Indiją. Daugumoje tų sričių jau yra komunistų sukeltos riaušės.

* * *

Ginkluoti rusų kareiviai vėl įsiveržė į Berlyno amerikiečių sektorių ir grąšino automatais amerikiečių karo policininkams. Amerikiečiai išvarė juos atgal.

* * *

Turkai išėję iš karinės tarnybos amžiaus ribų registruojami priešlėktuvinės apsaugos lavinimui, o Juodosios jūros pajūrio sričių gyventojai ir priešinavinės apsaugos tarnybai.

* * *

USA dokumentų rinkinys apie derybas Maskvoje dėl Berlyno, vadinamas "baltąja knyga", spausdinamas anglų, prancūzų ir italų kalbomis, viso 30.000 egzempliorių, kad plačiau supažindinti europiečius su Maskvos laikysena.

* * *

USA pakartotinai reikalauja SSSR sumokėti 11 milijardų dolerių skolą už karo medžiagą. SSSR į reikalavimą neatsako.

* * *

rijošius ir jauna pianistė p. Cepavičintė.

Šventė praėjo labai gražioje ir pakilioje nuotaikoje. Tokiu graziu lietuviškų dainų ir tautinių šokių pasirodymu tapo sužavėti ne tik seni lietuviai, bet ir svetimtaučiai. Pav. lenkų kolonijos pirmininkas, meninės dalies metu, atsikėlęs nuoširdžiai padėkojo lietuviams menininkams už tokį gražių pasirodymą lietuviška daina ir lietuvišku menu, o vietos angliška spauda paraišė labai palankų lietuviams straipsnį.

S. Musaitis.

KIEKVIENAM pranešusiam savo adresą bus oro paštu iš Vokietijos atsiųsti tremtyje išleisti ir dabar gaunami lietuviškų knygų ir kitos spaudos sąrašai su kainomis.

Rašykite: E. Gedgaudas, Fellbach, b. Stuttgart, Bahnhof. str. 147, U. S. Zone, Germany.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA
Kanados Lietuvių Laikraštis

Redaguoja: Redakcinis Kolektyvas

Leidžia: Kanados Lietuvių Centro Taryba

Published by: Lithuanian League of Canada

Prenumerata Metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$3.00	Canada \$3.00
Užsieny 3.50	Other Countries 3.50

REDAKCIJOS ADRESAS

3 Fourth Ave, Ville LaSalle, — Montreal, Que., Canada
Telefonas: TR. 9735

MONTREALO ZINIOS

ANGLŲ KALBOS KURSAI

The Department of the Secretary of the Province of Quebec atidaro vakarinę mokyklą anglų kalboje naujai atvažiavusiems. Mokyklos adresas: Sarsfield School, 1695 Grand Trunk St., Pomt St. Charles, Montreal, Que. Mokykla yra šalia lenkų bažnyčios Centre Street.

Pamokos prasidės pirmadienį, rugsėjo (October) mėn. 4 d. Bus dėstoma pirmadieniais, antadieniais ir trečiadieniais nuo 7 val. 30 min. iki 9 val. vakaro.

Pamokos taikomos vyrams ir moterims be jokio mokesčio. Valdžia kviečia visus mokykla pasinaudoti. Užsiregistruoti galima bet kurią dieną pamokų metu.

K.L.T. MONTREALO SKYR. SUSIRINKIMAS

Spalių mėn. 3 d. Parapijos salėje įvyko K.L.T. Montrealo skyriaus susirinkimas. Pirminkavo Dr. St. Daukša, sekretoriavo — K. Rusinas.

Pirmuoju punktu svarstytas 1946 m. Montrealo visuomenės išrinkto Tremtiniam rūbais šelpti Komiteto likvidacinis pranešimas. Visi geresni rūbai pasiūsti privačiais siuntiniais tremtiniais Vokietijoje. Likusiuosius nutarta likviduoti kaip skudurus. Lėšų likę \$185.74. Visi pinigai paskirti maisto siuntinėlių siuntimui į Vokietiją. Tam reikalui iš-

rinkta komisija iš J. Leknicko, Br. Stanionytės, E. Lukošienės, P. Juškevičienės, O. Leknickienės, M. Lukošūtės ir Račiūnienės. Siuntinius siunčiant pirmenybė duodama ligoniams, vaikams ir studentams. Pažymėtina, kad šalia Tarybos veikia Lietuvių Tremtinių Gelbėjimo Komitetas kuris nieko neturėjo bendro su šiuo specialios paskirties komitetu.

Po K.L.C. Tarybos pranešimo, kurį padarė Pr. Rudinskas, įvyko ilgesnių ginčų dėl ruošiamo K.L.T. statuto projekto. Susirinkimas įpareigojo paskubinti įstatų paruošimą ir kuogreičiau paskelbti visuotinio K.L.T. skyrių atstovų suvažiavimo datą. Jau veikia 17 K.L.T. skyrių, kiti dar organizuojasi.

Pritarta numatomam "Nepriklausoma Lietuva" platinimo vajui ir "Nepriklausoma Lietuva" rudens bačiaus ruošimui. Pageidautini mėnesiniai skyriaus susirinkimai.

Susirinkimas praėjo darnioje darbo nuotaikoje, kuriai daug prisidėjo geras Dr. St. Daukšos pirmininkavimas.

ATVYKO DU PROFESORIAI

Paskutiniu transportu atvyko į Montrealą pas p.p. Vilimius Prof. Dr. A. Šapoka su šeima ir Prof. St. Kairys, kaip Kanados universitetų stipendiatas.

RUDENS SEZONO ATIDARYMUI

Kanados Lietuvių Centro Taryba ruošia š.m. spalio mėn. 24 d., sekmadienį, 4-tą val. po pietų Lietuvių Parapijos salėje,

PIRMA KONCERTA

KONCERTO PROGRAMĄ IŠPILDYS K. L. T. C. MENO MĖGĖJŲ SEKCIJA.

Dalyvaus p-lės Janinos Vienožinskaitės vadovaujama lietuvių menininkų grupė, neseniai su dideliu pasisekimu koncertavusi Tarptautinėje Konferencijoje St. Donat ir Kanados Lietuvių Tarybos Val d'Or skyriuje. Pirmą kartą matysime Montreale "Jūrininkų šokį", Lietuvos jūrininkų uniformose. Atkreipiame Tamstų dėmesį, kad šios grupės dalyvės šiuo metu baigia savo sutartį, greitai išsiskirstys kitiems darbams ir todėl vargu ar galės daugiau pasirodyti pilnoje sudėtyje. Be to, bus kvartetas ir kt.

Ižangos žodį tars tik ką iš Vokietijos atvykęs istorikas, plačiausias "Lietuvos Istorijos" autorius Prof. Dr. A. Šapoka.

ŠOKIAMS GRIES PUIKUS ORKESTRAS.

IŠNAUDOKITE VISI ŠIĄ GERĄ PROGĄ!

2820 ALLARD ST., Tel. TRenmore 1135
Montreal 20.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome nuo lietaus apsiastus, dėl kurių uždedame "Drex", kas neperleidžia vandens ir duoda graženę išvaizdą.

Taipgi valome visokias rūšies karpetas ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius.

Kiekvieną orderį pajimame iš namų ir pristatome į namus.

Už musu atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135 (galima pašaukti lietuviškai).

Lietuviai savininkai:

J. Kriaučeliūnas A. Majauskas J. Matulaitis

NUKELIAMAS K.L.T. KONCERTAS

K.L.C.T. paskelbtas koncertas š.m. spalio mėn. 10 d. ukrainiečių salėje, 1770 Centre Street, Point St. Charles, dėl susidėjusių aplinkybių, nukeliamas į spalio mėn. 24 d. Jis įvyks Lietuvių Parapijos salėje (žiūrėk skelbimą) su praplėsta programa.

MENO MĖGĖJŲ SEKCIJĄ MONTREALYJE IŠTEIGUS

K.L.C. Taryba nešdama visus sunkumus ir atsakomybę, nenuilsdama tiesia keliu į kultūrinį lietuvių gyvenimą.

Š.m. rugsėjo 25 d. Centre Tarybos įgaliotiniui Leonui Giriniui vadovaujant, buvo sukvietas meno mėgėjų steigiamasis susirinkimas.

Susirinkimą pravedė Leonas Girinis, nušviesdamas meno reikšmę dabartiniam mūsų gyvenime ir kartu išskeldamas Lietuvių Meno Sekcijos siekius.

Po ilgesnių diskusijų išrinkta valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: St. Bauruskas — pirmininkas, A. Norkeliūnas — pirm. padėjėjas, Kanadoj augusio jaunimo atstovas, J. Šaltenis — sekretorius, J. Nevardauskas — literatūrai, V. Jocas — vaidybai, A. Stravinskaitė — tautiniams šokiams, J. Gudas — chorui, P. Juškevičienė — dalei, L. Girinis — muzikai ir ryšio palaikymu su C. Taryba.

Artimiausi uždaviniai: duoti visuomenei stiprius ir turtingus vaidinimus, suorganizuoti savo orkestrą, praplėsti tautinius šokius, chorą ir kt.

Susirinkimas uždarytas pakeltoje nuotaikoje, visiems pasidėjęs eiti vieningu keliu, kuriuo eina K.L.C. Taryba.

Ainis.

KONCERTAS VAL D'OR

Už 335 mylių, šiaurės vakaruose nuo Montrealo randasi dvidešimties metų amžiaus Val d'Or (Ausko Slėnio) miestelis. Jame dabar yra apie 11.000 gyventojų. Iki šiol nuolatina Val d'Or miestelyje gyveno tik pusantros lietuvių šeimos, bet esant apylinkėse kelioms aukso kasykloms, kuriose dabar dirba apie 200 buvusių DP lietuvių — įsisteigę Val d'Or Lietuvių Tarybos skyrius, savo darbais ir piniginėmis aukomis Kanados lietuvių tautinėje veikloje pasiekęs pirmos vietos. Visuose Val d'Or L.T. skyriaus reikaluose daug gelbsti čia gyvenanti garbinga p.p. Didžiokų šeima, kurios galva yra skyriaus garbės pirmininkas.

Nors sunkus ir pavojingas darbas kasti auksą po žeme, bet sveikų lietuvių vyrų energijos užtenka ir visuomeniniam darbui. Gyvendami už kelių kilometrų, ar net kelių dešimtų mylių nuo Val d'Or miestelio, jie rasdavo laiko susirinkti repeti-cijoms ir rugsėjo mėn. 26 dieną surengė didelį koncertą. Programą išpildė: Val d'Or L.T. skyriaus vyrai, kurie tautinius šokius šoko su vietinėmis lietuvaiteimis ir lenkaitėmis (mat, lietuvaicių ten trūksta). Jiems vadovauja p. Pulkauninkas. Akordeonu pagrojo p. Langa, gražiai pasirodė kvartetas ir vyrų choras — kuriam diriguoja p. Dargis. Programoje dalyvavo ir syčiai iš Montrealo: solistė p. Vienožinskaitė, akomponiatorius p. Žižiūnas, balerina p. Galina Šimaitienė ir Montrealo lietuvaicių tautinių šokių grupė: Gečaitė, Jakimavičiūtė, Liesūnaitytė, Narbutaitė, Pauliūtė, Pužauskienė, Ratavičiūtė ir Selenytė. Joms akordeonu pagrojo p. Vaišvilaitė.

Lietuvių Parapijos Komitetas š.m. spalio mėn. 17 d. 4 val., sekmadienį, rengia Parapijos salėje **PIRMAJĄ RUDENS**

VAKARIENE

PO VAKARIENĖS — ŠOKIAI.

Įėjimas: Suaugusiems \$1.50, vaikams \$0.50.

Visi kviečiami kuo skaitlingiausiai dalyvauti.

"ATZALYNAS" PLATINA

Rudens sezonui pradeda platinti vertinguosius savo leidinius:

1. B. Bauruskas. "LIETUVOS KELIU" I ir II dalis. Didelis formatas, 362 pusl. Vertingiausias mūsų liaudies ir žymiųjų rašytojų darbų rinkinys. Kiekvienam išeiviui įsigytina knyga. Kaina I-II dal. \$1.60
2. Alė Rūta-Nakaitė. "LIKIMO KELIU". Pirmoji žinomoms rašytojos rinktinė novelių knyga \$0.80
3. J. Švaistas. "SIELA LAGAMINE". Iš nepriklausomybės laikų pažįstamo rašytojo naujausios novelės \$0.80
4. LIETUVA, ŠALIS MANO BRANGIOJI. Lietuvos vaizdų albumas su paaiškinimais anglų kalboje. Tinkamas kaip reprezentacinė dovana svetimtaučiams. Gražus stalo papuošalas \$1.00
5. LIETUVOS ŽEMĖLAPIS. Keturių spalvų. Vidutinis formatas \$0.30
6. Tautos Zenklas VYTIS. Kambrinis formatas. (26 x 33 cm.) \$0.30
7. St. Zbarskas. "GANDRAS IR GANDRYTĖ" Spalvotos iliustracijos. Graži dovana mūsų mažiesiems. Gandro kelionė ir pergyvenimai anapus "geležinės uždangos". Knyga įdomi pasiskaityti ir suaugusiems \$0.50
8. B. Rutkūnas. "SPARNUS MAN META PAUKŠTĖS". Rinktinė poezija. \$0.50
9. "ANGLIŠKI PASIKALBĖJIMAI" II-ra papildyta laida. Kišeninis formatas. Kasdien naudojami, reikalingi sakiniai \$0.70

Nelikime ir šiais metais be lietuviškos knygos. Siųsdami užsakymą, laiškų galite siųsti ir pinigus. Organizacijų spaudos platintojams skiriama nuolaida. Rašykite šiandien:

"ATZALYNAS" 7655 Centrale St. Montreal, Canada.

"ATZALYNAS" turi Europoj žinomo laikraščio "Lietuvių Žodis" atstovybę. Prisiuntus \$4 laikraštis jus lankys nuo dabar iki ištisus ateinančius metus.

"SAULUTĖ" vaikų žurnalas. Atski-ro numerio kaina \$0.20

džiuoti pavyzdinga parengime tvarka, kurios vyriausias kaltininkas yra Val d'Or L. T. skyriaus pirmininkas p. Bakšys. Taip viskas buvo numatyta, apskaičiuota ir iš anksto nustatyta, kad ir saviems ir svečiams malonu buvo praleisti laiką tikrai lietuviškoje nuotaikoje.

Šis Val d'Or L.T. skyriaus parengimas galėtų būti pavyzdžiu visiems šio karo išblaškytiems lietuviams. Tokie vieši pasirodymai, be abejonės, ir svetimtaučiams palieka gražiausių įspūdžių, o tai mūsų mažai tautai yra labai ir labai reikšminga.

Pavargusios ir mažai miegojusios, bet geriausioji nuotai-koje, montrealietės menininkės kitą rytą apleido Ausko Slėnį. J.

ANGLŲ KALBOS KURSAI.

Diplomuota mokytoja Helena Bandžiūtė-Jasutienė, ilgu metus mokytojavusi Lietuvių ir Prancūzų kalbose St. Charles Akademijoje, privačiai duoda moterims ir merginoms ANGLŲ KALBOS KURSUS prieinama kaina.

Kursai prasidės nuo spalio (October) mėn. 12 d. Bus dėstoma nuo 8 val. iki 10 val. vakaro 4232 Fullum St. artį Rachel, telefonas: CH 7879.

Susitarkite iš anksto, nes apribotas mokinių skaičius.

Tel: Ofiso — CH. 5020

" Res. — AM. 9324

Dr. E. Andrukaitis

L I E T U V Y S
G Y D Y T O J A S

2540 Sherbrooke East, Montreal
(Ant Frontenac Kampo)